

ДРЖАВЕН ЗАВОД ЗА РЕВИЗИЈА
ENTI SHTETËROR I REVIZIONIT
STATE AUDIT OFFICE

КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ
ЗА ИЗВРШЕНА РЕВИЗИЈА НА ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ И
РЕВИЗИЈА НА УСОГЛАСЕНОСТ
ЗА 2023 ГОДИНА НА ОПШТИНА ДЕЛЧЕВО
СМЕТКА НА ОСНОВЕН БУЏЕТ (637)

01 2024 07 04/2

Скопје, декември 2024 година

ОПШТИНА ДЕЛЧЕВО
СМЕТКА НА ОСНОВЕН БУЏЕТ (637)
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

Резиме

Извршивме ревизија на финансиските извештаи заедно со ревизија на усогласеност на Општина Делчево, на сметката на основен буџет (637), за 2023 година.

Со извршената ревизија, изразивме неповолно мислење за реалноста и објективноста на финансиските извештаи за 2023 година и мислење со резерва за усогласеност со законската регулатива, упатства и воспоставени политики.

Извршена е ревизија и издаден е Конечен извештај за финансиските извештаи и ревизија на усогласеност на Општина Делчево, сметка на основен буџет (637), за 2008 година, во кој е изразено неповолно мислење за вистинитоста и објективноста на финансиските извештаи и за усогласеност со закони и прописи.

Спроведување на препораките презентирани во Конечниот извештај на овластениот државен ревизор за 2008 година, не беше предмет на оваа ревизија, од причина што од последната ревизија на општината изминат е подолг временски период и настанати се промени во законската регулатива со која е уредено работењето.

Со извршената ревизија на финансиските извештаи и ревизија на усогласеност кај Општина Делчево, сметка на основен буџет (637) за 2023 година, утврдени се следниве состојби:

- за вредноста на земјиштето и недвижните ствари не е извршена проценка, за дел од имотот не се обезбедени докази за правото на сопственост, недвижниот имот сопственост на општината не е во целост евидентиран и извршена е продажба на имот од јавен интерес;
- пописот на средствата и обврските не е извршен на начин предвиден во законските и подзаконските прописи;
- инвестиционите вложувања не се евидентирани на соодветните позиции на материјални средства во подготовка, а по нивното завршување на материјални средства во употреба;
- набавените материјали не се евидентираат преку сметките на залиха на материјали и останат капитал;
- слабости во начинот на ангажирање и исплата по договори за вршење на јавни услуги;
- необезбедена соодветна поткрепувачка документација за дел од евидентираниите расходи кои се однесуваат на: потрошено гориво, поправка и сервисирање на моторни возила со замена на резервни делови, транспорт и шпедиција;
- финансирање на активности од области за кои е надлежна општината, без донесени годишни програми со предвидени средства обезбедени од буџетот на општината;

ОПШТИНА ДЕЛЧЕВО
СМЕТКА НА ОСНОВЕН БУЏЕТ (637)
НАЦРТ ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

- необезбедена дополнителна банкарска гаранција за измена на договорот и слабости во тендерската документација при спроведување на постапка за набавки на стоки и услуги.

Со цел подобрување на состојбите, ревизијата даде препораки за преземање на мерки и активности заради надминување на утврдените состојби.

Во делот на внатрешните контроли утврдивме дека не се донесени пишани процедури за активностите поврзани со економските операции и не се воспоставени внатрешни контроли во однос на потврдување на комплетноста и веродостојноста на финансиските трансакции.

Од страна на градоначалникот на Општина Делчево, не се добиени забелешки на Нацрт извештајот на овластениот државен ревизор.

СОДРЖИНА

Опис		Страна
1.	Вовед	1
2.	Мислење на ревизијата	2
3.	Основ за изразување на мислење	2
3.1.	Основ за неповолно мислење за финансиските извештаи	3
3.2.	Основ за мислење со резерва за усогласеност со закони и прописи	9
4.	Законска основа за ревизијата и временски период	18
5.	Опфат и ограничувања	18
6.	Одговорност за финансиски извештаи	18
7.	Одговорност на ревизорите	19
8.	Недостатоци во внатрешната контрола	20
9.	Корекции во текот на ревизијата	22
10.	Одговор на ревидираниот субјект	22
Финансиски извештаи за 2023 година		
	Биланс на приходи и расходи	23
	Биланс на состојба	24
	Преглед на промени на извори на капиталните средства	25
	Сметководствени политики и образложенија кон финансиските извештаи	
	Вовед	26
	Сметководствени политики	31
	Образложенија кон финансиските извештаи	34

Список на кратенки

АВРСМ	Агенција за вработување на Република Северна Македонија
АД	Акционерско друштво
АКН	Агенција за катастар за недвижности
ГД	Градежно друштво
ЗЈВФК	Законот за јавна внатрешна финансиска контрола
ЗЈН	Закон за јавните набавки
МФ	Министерство за финансии

ДРЖАВЕН ЗАВОД ЗА РЕВИЗИЈА
ENTI SHTETËROR I REVIZIONIT
STATE AUDIT OFFICE

Број: 16-160/18
Дата: 20.12.2024

1. Вовед

Општина Делчево е единица на локалната самоуправа, во која граѓаните го остваруваат правото на локална самоуправа непосредно и преку претставници во органите на општината. Подрачјето на општината е утврдено согласно Законот за територијална организација на локалната самоуправа во Република Македонија¹ и своите надлежности ги извршува согласно Законот за локалната самоуправа².

Согласно Законот за територијална организација на локалната самоуправа општината Делчево го покрива градот и населените места: Бигла; Ветрен; Вирче; Вратиславци; Габрово; Град; Делчево; Драмче; Звегор; Илиово; Киселица; Косово Дабје; Нов Истевник; Очипала; Полето; Разловци; Селник; Стамер; Стар Истевник; Тработивиште; Турија и Чифлик.

Општина Делчево, согласно член 22 од законот, ги врши работите од јавен интерес од локално значење на општината што се однесуваат на: планирање и уредување на просторот, заштита на животната средина и природата, локален економски развој, комунални дејности, култура, образование, спорт, социјална и детска заштита, здравствена заштита, противпожарна заштита на подрачјето на Општина Делчево, надзор над вршењето на работите од надлежност на општината.

¹„Сл. Весник на Република Македонија“ бр. 55/04, 12/05, 98/08, 106/08 и 149/14

²„Сл. Весник на Република Македонија“ бр. 5/02

Ревизорски тим:

Овластен државен ревизор

1

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

ОПШТИНА ДЕЛЧЕВО
СМЕТКА НА ОСНОВЕН БУЏЕТ (637)
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

2. Мислење на ревизијата

Извршивме ревизија на:

- финансиските извештаи на страна од 23 до 25 на Општина Делчево, на сметката основен буџет (637), за 2023 година, кои се состојат од Биланс на состојба на ден 31 декември, Биланс на приходите и расходите за годината која завршува со тој датум, промени на извори на капиталните средства, применетите сметководствени политики и образложенија кон финансиските извештаи.
- усогласеност на активностите, финансиските трансакции и информации, рефлектирани во финансиските извештаи на Општина Делчево за 2023 година на сметката на основен буџет (637) со релевантната законска регулатива, упатства и воспоставени политики.

Мислење за финансиски извештаи

Според наше мислење, поради значењето на прашањата изнесено во точката 3.1, финансиските извештаи не ги прикажуваат вистинито и објективно, во сите материјални аспекти, финансиската состојба на Општина Делчево на ден 31 декември 2023 година на сметката на основен буџет (637), како и резултатите од финансиските активности за годината која завршува со тој датум, во согласност со важечката законска регулатива.

Мислење за усогласеност со закони и прописи

Според наше мислење, со исклучок на ефектот на прашањата изнесени во точката 3.2 активностите, финансиските трансакции и информации, рефлектирани во финансиските извештаи на Општина Делчево, за 2023 година, на сметката на основен буџет (637), во сите материјални аспекти се во согласност со релевантната законска регулатива, упатства и воспоставени политики.

3. Основ за изразување на мислење

Ревизијата е извршена во согласност со Ревизорските стандарди на Врховните ревизорски институции (ISSAI) и Кодексот на етика на Државниот завод за ревизија. Одговорностите согласно ISSAI се опишани во делот на Одговорност на ревизорите за ревизијата на финансиски извештаи заедно со ревизија на усогласеност. Веруваме дека ревизорските докази коишто ги имаме обезбедено се доволни и соодветни за да обезбедат основ за нашето ревизорско мислење.

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

Овластен државен ревизор

2

ОПШТИНА ДЕЛЧЕВО
СМЕТКА НА ОСНОВЕН БУЏЕТ (637)
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

3.1. Основ за неповолно мислење за финансиските извештаи

3.1.1. Во финансиските извештаи на Општина Делчево, постојаните средства на ден 31.12.2023 година, се проценети со сегашна вредност од 508.792 илјади денари, а се однесуваат на земјиште, градежни објекти и опрема. Со извршениот увид во материјалната, сметководствената евиденција и прилог документација поврзана со имотот со кој располага Општина Делчево, ги утврдивме следниве состојби:

- Врз основа на право на сопственост, евидентирано е земјиште со вредност од 15 илјади денари, со имотен лист бр.10321 и вкупна површина од 14.419 м². Од страна на општината не се преземени активности за вршење на проценка на вредноста на земјиштето согласно член 6 и 7 од Законот за процена³, со цел искажување на реалната вредност на земјиштето;
- Градежните објекти на крајот на годината се проценети со сегашна вредност од 485.641 илјади денари и ги опфаќаат градежните објекти кои ги користи Општина Делчево, а за кои делумно поседува имотен лист, дел претставуваат легализирани објекти без запишано право на сопственост во АКН, градежни објекти-брана и инфраструктурни објекти (улицы и мостови). Врз основа на спроведен делбен биланс и решенија⁴ за пренесување на правото на сопственост на општината и се пренесува правото на сопственост на недвижен имот кој се наоѓа на територијата на општината. За дел од градежните објекти не се преземени активности за запишување на правата на недвижности во Агенцијата за катастар на недвижности (обезбедени имотни листови) и истите не се евидентирани во деловните книги на општината. Не запишувањето на правото на сопственост на градежните објекти не е во согласност со член 142 и 156 од Законот за катастар на недвижности⁵ и не обезбедува потврда на правото на сопственост на општината врз истите;
- Општина Делчево е сместена во објект Дом на културата „АСНОМ“ сопственост на општината со имотен лист бр.10321 и КП 6683 намена ВЗ култура (зграда за култура, уметност и информации), евидентиран со сегашна вредност од 26.216 илјади денари. Во текот на 2012 и 2013 година по пат на извршување во 4 постапки, извршителот спровел извршување врз недвижноста која е изградена како објект од јавен интерес во кој се обавува дејност согласно намената и продадени се деловни простории од зградата со вкупна квадратура од 1.407м². Општината нема преземено

³ „Службен весник на Република Македонија“ бр. 115/10, 158/11, 185/11, 64/12, 188/14, 104/15, 153/15, 192/15 и 30/16

⁴Решенија за пренесување на правото на сопственост бр. 23-1430/9 од 23.03.1999година и решение бр. 23-257/30 од 08.02.2000 година

⁵ Службен весник на Република Македонија број 40/08, 158/10, 17/11, 51/11 и 74/12

Ревизорски тим:

Овластен државен ревизор

3

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

ОПШТИНА ДЕЛЧЕВО
СМЕТКА НА ОСНОВЕН БУЏЕТ (637)
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

активности за намалување на вредноста на објектот сразмерно на продажбата и вршење на проценка на пазарната вредност врз истата. Исто така, по пат на извршување во истиот период во 4 постапки спроведено е извршување врз недвижности (училиште, пензионерски домови и зграда) сопственост на Општина Делчево со вкупна квадратура од 1.390 м² и дворна површина од 1.912 м².

- Од страна на општината не се преземени мерки и не е доставен приговор до основниот суд на налозите за извршување во рок од 3 дена од приемот, што не е во согласност со член 86 од Законот за извршување⁶. Со оглед на фактот дека објектите кои се предмет на извршување согласно член 2 точка 4 од Законот за користење и располагање со стварите во државна сопственост и со стварите во општинска сопственост⁷, претставуваат долгорочни средства (недвижни ствари-згради, посебни делови од згради и други објекти) кои се користат за извршување на работите и задачите, односно објекти во кои се врши дејност од јавен интерес и локално значење, од страна на претседателот на судот на чие подрачје се спроведува извршното дејствие нема определено кои предмети и права се неопходни за вршење на нејзината дејност и врз кои не може да се спроведе извршување за наплата на парични побарувања, што не е во согласност со член 218 од Законот за извршување. Во спроведувањето на овие постапки не е земена во предвид вредноста на побарувањето на доверителот и спроведено е извршување заради наплата на парично побарување врз недвижност со несразмерно поголема вредност, што не е во согласност со членот 4 од Законот за извршување.
- Имајќи во предвид дека Општина Делчево извршувањето на своите надлежности го спроведува со блокирана сметка, ваквата состојба на извршување врз недвижен имот сопственост на општината не е во согласност со Решението донесено од Основен Суд Скопје II, во кое е наведено дека паричните средства на должникот Општина Делчево над одобрените лимит можат да бидат предмет на извршување, а не и недвижностите.

⁶ „Службен весник на Република Македонија“ бр. 72/16, 142/16 и 233/18 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 14/20 и 154/23

⁷ „Службен весник на Република Македонија“ бр. 78/15, 106/15, 153/15, 190/16, 21/18 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 101/19, 275/19 и 122/21

Ревизорски тим:

Овластен државен ревизор

4

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

ОПШТИНА ДЕЛЧЕВО
СМЕТКА НА ОСНОВЕН БУЏЕТ (637)
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

Дом на културата „АСНОМ“ – општинска зграда

- Како дел од Проектот на Владата на Република Македонија за изградба и опремување на 145 спортски сали, во текот на 2009 година склучен е Договор⁸ за регулирање на меѓусебните односи со МОН и изградена е училишна спортска сала во СОУ „Методи М. Брицо“ која со Одлука⁹ за преотстапување на користење и управување донесена од страна на советот, дадена е на училиштето. Иако е обезбедената комплетна документација за изградба, од страна на општината не се преземени активности за запишување на правото на сопственост на недвижноста во АКН. Салата е ставена во употреба во 2010 година и истата се користи согласно намената, но бидејќи не е сметководствено и материјално евидентирана не се пресметува амортизација, согласно член 19 од Правилникот¹⁰ за сметководството за буџетите и буџетските корисници;
- Од извршениот увид во пресметаната амортизација на улиците, ревизијата констатира дека за 2023 година пресметана е амортизација на улици во вкупна вредност од 5.518 илјади денари на вредноста на улиците согласно времената ситуација, што не е во согласност со член 3 став 3 и 4 од Уредба за номенклатурата на средствата за амортизација и годишните амортизациони стапки¹¹, како и начинот на пресметување на амортизацијата, односно отписот на вредноста на материјалните и нематеријалните средства, каде е регулирано дека обврската за пресметување на амортизација односно на отписот на вредноста не се однесува на долниот строј кај улиците;

⁸ Бр.08-289/1 од 21.05.2009 година

⁹ Бр.07-1207/1 од 14.06.2010 година

¹⁰ „Сл. Весник на Република Македонија“ бр. 28/03, 62/06, 8/09, 175/11 и 101/13

¹¹ „Сл.Весник на Република Македонија“ бр.277/19

Ревизорски тим:

Овластен државен ревизор

5

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

ОПШТИНА ДЕЛЧЕВО
СМЕТКА НА ОСНОВЕН БУЏЕТ (637)
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

- Општина Делчево ја нема испочитувано законската обврска за обезбедување, чување и заштита на недвижните ствари, односно истите не се осигурени, што не е во согласност со член 11 од Законот за користење и располагање со стварите во државна сопственост и со стварите во општинска сопственост.

Дел од утврдените состојби се констатирани и во Конечниот извештај на овластениот државен ревизор за извршената ревизија на финансиските извештаи и ревизија на усогласеност за 2008 година на Општина Делчево.

Ваквата состојба на несоодветно користење, нецелосно евидентирање, не вршење на проценка на вредноста на земјиштето и недвижните ствари, неправилно пресметување на амортизација на недвижниот имот, не е во согласност со член 64 од Законот за локалната самоуправа, каде е дефинирано дека вредноста на сопственоста на општината се проценува и искажува при изготвување на годишната сметка и член 12 од Законот за сметководството на буџетите и буџетските корисници¹² и има за ефект нереално и необјективно прикажување на средствата во деловните книги и Билансот на состојба на ден 31.12.2023 година.

Препорака:

Градоначалникот на општината да преземе активности за:

- утврдување на пазарната вредноста на земјиштето и недвижниот имот сопственост на општината и негово сметководствено евидентирање;
- за изградените објекти и објектите со кои располага општината да се отпочнат постапки за запишување на правото на сопственост на недвижниот имот во Агенцијата за катастар на недвижности, за обезбедување на имотни листови врз основа на кои ќе се изврши проценка и истите сметководствено ќе се евидентираат и
- пресметувањето на амортизацијата да се врши на начин и постапка утврдена во законските и подзаконските акти.

3.1.2. Во текот на 2023 година, реализирани се капитални расходи во износ од 46.777 илјади денари, за изградба на градски зелен пазар-втора фаза, изградба и реконструкција на инфраструктурни и друг вид објекти, санација на кров и реконструкција на влезот, влезниот хол и на малата сала со сцена и галерија во Спомен дом „АСНОМ“ и реконструкција на ОУ „Климент Охридски“ во с.Тработивиште. Инвестиционите вложувања не се евидентирани на позицијата Материјални средства во подготовка, а по нивното завршување на соодветните позиции за Материјални средства во употреба со истовремено

¹² „Службен весник на Република Македонија“ бр. 61/02, 98/02, 81/05, 24/11, 145/15 и 170/17 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 122/21

Ревизорски тим:

Овластен државен ревизор

6

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

ОПШТИНА ДЕЛЧЕВО
СМЕТКА НА ОСНОВЕН БУЏЕТ (637)
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

зголемување на Изворите на капитални средства, што не е во согласност со член од 19 до 21 од Законот за сметководството на буџетите и буџетските корисници и член 5 од Правилникот за содржината на одделните сметки во сметковниот план за буџетските корисници¹³ со кои е пропишано проценувањето на билансните позиции. Ваквата состојба не овозможува следење на инвестиционите вложувања во одреден објект и има за ефект нереално и необјективно прикажување на билансните позиции за тековната година.

Утврдените состојби се констатирани и во Конечниот извештај на овластениот државен ревизор за извршената ревизија на финансиските извештаи и ревизија на усогласеност за 2008 година на Општина Делчево.

Препорака:

Градоначалникот на општината да преземе активности за капиталните расходи по основ на изградба, реконструкција и друг вид на вложување во градежните објекти навремено да се евидентираат на позицијата Материјални средства во подготовка, а по извршениот технички прием, истите да се евидентираат на соодветните позиции за Материјални средства во употреба со истовремено зголемување на Изворите на капитални средства.

- 3.1.3. Со извршената ревизија на набавените материјали (ситен инвентар, канцелариски материјали, средства за хигиена, материјали за водоснабдување, канализациони цевки, градежни материјали: бекатон плочки, капаи за шахти, цемент, песок и други материјали за потребите на општината) во износ од 2.984 илјади денари, утврдивме дека Општина Делчево нема воспоставено материјална евиденција за приемот и издавањето на материјалите, односно набавените материјали не се евидентираат преку сметките на залиха на материјали и останат капитал со што ќе се обезбеди евиденција за истите. Исто така, не е извршен попис на залихите на материјали со состојба на 31.12.2023 година со што не е потврдена фактичката состојба со која располага општината. Поради наведеното општината нема целосен увид во реалниот трошок на истите, состојба која не е во согласност со член 6, 7, 19 и 21 од Законот за сметководството на буџетите и буџетските корисници со кои е уреден начинот на водење на деловните книги кои треба да обезбедат целосни и комплетиран, навремени, ажурирани податоци и согледувања за состојбата и за движењата на средствата, обврските, изворите на средствата, приходите и другите приливи, за расходите и другите одливи, и резултатот од

¹³ „Сл.Весник на Република Македонија“ бр.174/11

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

Овластен државен ревизор

7

ОПШТИНА ДЕЛЧЕВО
СМЕТКА НА ОСНОВЕН БУЏЕТ (637)
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

работењето, и влијае на нереално и необјективно искажување на позициите на залихи на материјали и останат капитал во Билансот на состојбата.

Утврдените состојби се констатирани и во Конечниот извештај на овластениот државен ревизор за извршената ревизија на финансиските извештаи и ревизија на усогласеност за 2008 година на Општина Делчево.

Препорака:

Градоначалникот да преземе мерки и активности за воспоставување на материјална евиденција за приемот и издавањето на материјалите и истите сметководствено да се евидентираат преку сметките на залиха на материјали и останат капитал.

3.1.4. Пописот на средствата и обврските со состојба на ден 31 декември 2023 година не е извршен на начин предвиден со одредбите наведени во член 21 од Законот за сметководството за буџетите и буџетските корисници и член 29-35 од Правилникот за сметководството за буџетите и буџетските корисници¹⁴, од следниве причини:

- не е извршен попис на нематеријалните средства (софтвери и лиценци) и материјалните средства (земјиште, градежните објекти и возила) кои се во употреба, вон употреба и во подготовка, што не е во согласност со член 29 од Правилникот;
- пописните листи за извршениот попис на материјалните средства (опремата и ситниот инвентар) не содржат податоци за описот на средството, период на вршење на пописот, сметководствената материјална состојба на средството, вредноста по попис, материјалните разлики меѓу состојбата утврдена по попис и сметководствената состојба, што не е во согласност со член 31-а од Правилникот;
- не е извршен попис на паричните средства на отворените сметки во рамки на Трезорската сметка врз основа на последниот извод за прометот како и попис на паричните средства на бизнис картичката со состојбата на 31.12.2023 година, што не е во согласност со член 31-б од Правилникот;
- не е извршен попис на обврските согласно член 31-в став 1, точка 1, 2 и 5 од Правилникот, односно комисијата за попис не го утврдила правниот основ за постоење на обврските, не потврдила дека преземените обврски се уредно, хронолошки, целосно и правилно евидентирани во сметководствената евиденција и не ги утврдила причините за неплатените обврски спрема добавувачите;

¹⁴ „Сл. Весник на Република Македонија“ бр. 28/03,62/06,08/09,175/11 и 101/13

Ревизорски тим:

Овластен државен ревизор

8

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

ОПШТИНА ДЕЛЧЕВО
СМЕТКА НА ОСНОВЕН БУЏЕТ (637)
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

Утврдените состојби се констатирани и во Конечниот извештај на овластениот државен ревизор за извршената ревизија на финансиските извештаи и ревизија на усогласеност за 2008 година на Општина Делчево.

- пописната комисија нема постапено согласно член 29 од Правилникот, односно нема извршено материјално и вредносно усогласување на сметководствената со фактичката состојба утврдена со попис, по што постои неусогласеност на сметководствената евиденција на основните средства со материјалната евиденција за 10.499 илјади денари.

Нецелосно и неправилно извршениот попис има влијание на реалноста и објективноста на искажаните средства и обврски во Билансот на состојба на ден 31.12.2023 година.

Препорака:

Градоначалникот да преземе мерки и активности за:

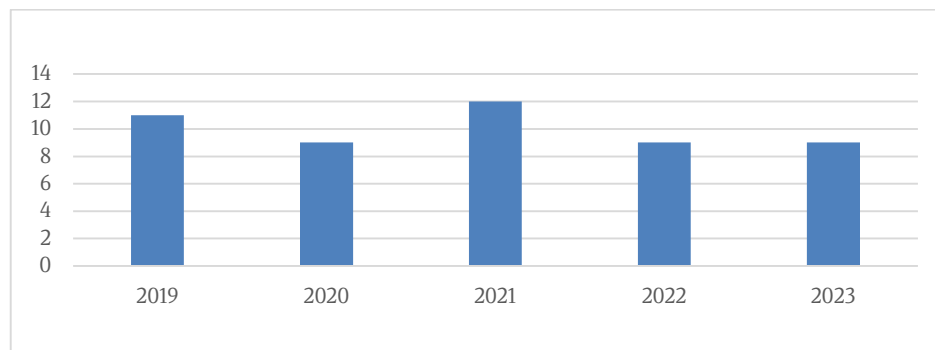
- спроведување на целосен попис на средствата и обврските и
- усогласување на сметководствената со фактичката состојба утврдена со попис и констатирање на евентуални кусоци/ вишоци.

3.2. Основ за мислење со резерва за усогласеност со закони и прописи

- 3.2.1. По спроведени постапки и склучени договори¹⁵ во 2022 и 2023 година со приватни агенции за вработување, во текот на 2023 година исплатени се средства во вкупен износ од 2.010 илјади денари за 9 привремено ангажирани лица.

Ангажирањето на лица по години од 2019 до 2023 година е прикажано на графикон бр.1

Графикон бр.1 Број на ангажирани лица преку приватни агенции за вработување

Од извршениот увид во документацијата поврзана со исплатата на средствата, ревизијата го утврди следното:

¹⁵ Договор бр.22-1946/6 од 26.10.2022 година и бр.22-1813/6 од 09.10.2023 година

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

Овластен државен ревизор

9

ОПШТИНА ДЕЛЧЕВО
СМЕТКА НА ОСНОВЕН БУЏЕТ (637)
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

- лицата се ангажирани за вршење на редовни работни задачи предвидени со Правилникот¹⁶ за систематизација на работните места во Општина Делчево и работните места предвидени во установите чиј основач е општината. Дел од ангажираните лица се во континуитет подолг од две години, што не е во согласност со член 24 став 2 и 3 од Законот¹⁷ за приватните агенции за вработување, кој предвидува во кои случаи, агенцијата може да отстапи работник за вршење на привремени работи и да склучи договор, но не подолго од две години, со или без прекин.
- договорите за отстапување на работници не содржат податоци за работното место и видот на работите кои треба да се вршат и потребните квалификации на работникот за извршување на работите, што не е во согласност со член 26 став 4 од Законот за приватните агенции за вработување;
- висината на нето платата на преземените работници е утврдена со закон за минималната плата во износ од 22.101 денари (брuto износ е 32.713 денари) и не е определена според работите за кои е преземен работникот, што не е во согласност со член 30 од Законот за приватните агенции за вработување, кој предвидува дека висината на основната плата на преземениот агенциски работник не може да биде помала од платата на работникот кај работодавачот корисник за иста работа, а ако таков работник нема, од платата на работникот на слични работи. Ваквото постапување ги доведува во нееднаква положба отстапените работници од вработените кои извршуваат исти работи и работни задачи од редовен работен однос.

Утврдените состојби за начинот на ангажирање на привремено ангажираните лица, укажуваат на намалена транспарентност при вработувањето и непостојаност на кадарот кој треба да ги извршува редовните работни задачи на општината и установите основани од истата.

Препорака:

Градоначалникот на Општина Делчево да преземе мерки и активности за:

- привременото ангажирање на работници преку приватни агенции за вработувања да се врши само во случаите кои се предвидени со законските одредби, но не подолго од две години, со или без прекин и
- висината на основната плата на преземениот агенциски работник да биде согласно платата на работникот кај работодавачот корисник за иста работа.

¹⁶ бр. 08-563/1 од 21.03.2016 година со измени и дополнувања бр. 08-724/1 од 18.04.2022 година и бр.08-1577/1 од 07.08.2023 година

¹⁷ „Службен весник на Република Македонија“ бр. 113/18 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 18/20

Ревизорски тим:

Овластен државен ревизор **10**

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

ОПШТИНА ДЕЛЧЕВО
СМЕТКА НА ОСНОВЕН БУЏЕТ (637)
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

3.2.2. Општина Делчево во текот на 2023 година за вршење на работи од јавен интерес по основ на склучени договори има исплатено средства во висина од 1.071 илјади денари. Со извршениот увид во начинот на регулирање на меѓусебните права и обврски и реализација на активностите, ревизијата ги утврди следниве состојби:

- за извршување на работи од јавен интерес од локално значење од страна на градоначалникот донесена е Програма за извршување на јавни работи¹⁸ за 2023 година, без истата да биде усвоена од Советот на општината, што не е во согласност со член 36 од Законот за локалната самоуправа, каде е предвидено дека Советот на општината усвојува програми за работа.
- Општината и ЈКП „Брегалница“ Делчево, немаат склучено договор за соработка и уредување на меѓусебните права и обврски за извршување на предвидените активности, што не е во согласност со член 2 од Законот за локалната самоуправа кој предвидува склучување на договор за извршување на работи од јавен интерес од локално значење со кој општината овластува определено правно или физичко лице во име и во интерес на општината, да врши работи од јавен интерес од локално значење и член 44 од Законот за јавните претпријатија¹⁹ кој ја регулира постапката и начинот за вршење на дејност од јавен интерес и меѓусебните права и обврски на давателот на дозволата и непосредниот вршител на дејност од јавен интерес со склучување на договор.
- во текот на 2023 година ангажирани се 38 физички лица, кои не се предвидени во програмата и склучени се договори за финансиска поддршка на невработено лице во јавни работи и вршење на услуги.
Ангажирањето на лица за извршување на јавни работи преку договор на дело општината не го спровела во согласност со член 84 од Законот за вработување и осигурување во случај на невработеност²⁰ кој предвидува јавните работи да се распишуваат јавно и под еднакви услови да бидат достапни за сите невработени кои се пријавени во Агенцијата за вработување;
- во договорите за извршување на јавните работи, определен е паричен надоместок во паушален износ кој се движи од 9 до 30 илјади денари, без

¹⁸ Програма за извршување на јавни работи бр. 08-197/1 од 1.02.2023 година

¹⁹ „Службен весник на Република Македонија“ бр. 38/96, 9/97, 6/02, 40/03, 49/06, 22/07, 83/09, 97/10, 6/12, 119/13, 41/14, 138/14, 25/15, 61/15, 39/16, 64/18 и 35/19 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 275/19, 89/22 и 274/22

²⁰ „Службен весник на Република Македонија“ бр. 37/97, 25/00, 101/00, 50/01, 25/03, 37/04, 4/05, 50/06, 29/07, 102/08, 161/08, 50/10, 88/10, 51/11, 11/12, 80/12, 114/12, 39/14, 44/14, 44/14, 113/14, 56/15, 129/15, 147/15, 154/15, 27/16, 119/16, 21/18, 113/18 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 124/19, 103/21 и 274/22

Ревизорски тим:

Овластен државен ревизор

11

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

ОПШТИНА ДЕЛЧЕВО
СМЕТКА НА ОСНОВЕН БУЏЕТ (637)
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

да се наведе дали истиот вклучува и осигурување во случај на несреќа при работа и професионално заболување, што не е во согласност со членот 85 став 2 од Законот за вработувањето и осигурување во случај на невработеност, каде е определено дека на овие лица, организаторот е должен да им обезбеди паричен надоместок за извршената работа не помал од утврдениот износ на платата за ист вид на работи и осигурување во случај на несреќа при работа и професионално заболување под услови и на начин утврдени со договор меѓу организаторот на работите и ангажираните невработени лица.

Ваквиот начин на ангажирање на работници, ја намалува транспарентноста и создава ризик од субјективност при изборот на лицата, а не обезбеденото право на осигурување во случај на несреќа при работа и професионално заболување за сезонските работници може да доведе до исплата на средства за штети од буџетот на општината.

Препорака:

Градоначалникот и Советот на Општина Делчево да преземе мерки и активности за:

- Програмата за извршување на јавни работи да биде усвоена од страна на Советот;
- за активностите кои се реализираат со ЈКП „Брегалница“ Делчево да се склучи договор за соработка и уредување на меѓусебните права и обврски и
- ангажирањето на лицата да се спроведува во транспарентна постапка, со право на осигурување во случај на несреќа при работа и професионално заболување.

3.2.3. Во текот на 2023 година, од позицијата Трансфери до невладини организации и разни трансфери, врз основа на јавен повик и Правилник за условите, начинот и постапката за доделување на финансиска помош²¹, исплатени се средства во вкупен износ од 1.299 илјади денари. Од извршениот увид во начинот и постапката на доделување на средства од буџетот на општината, ревизијата ги утврди следниве состојби:

- врз основа на поднесена пријава и склучен договор за финансиска помош на спортски клубови и спортски здруженија исплатени се средства во вкупен износ од 407 илјади денари за финансирање на активности од јавен интерес согласно правилникот. Средствата се исплатени без донесена годишна програма или план од страна на Советот на општината односно општинските спортски сојузи, што не е во согласност со член 22-

²¹ Бр. 09-333/1 од 23.02.2018 година

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

Овластен државен ревизор

12

ОПШТИНА ДЕЛЧЕВО
СМЕТКА НА ОСНОВЕН БУЏЕТ (637)
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

а став 2 од Законот за спорт²². За објектите за спорт што се во сопственост на општината, Советот нема донесено акт за категоризација на објектите за спорт согласно критериумите со кои се обезбедуваат услови за остварување на локалниот интерес. Исто така, за училишната спортска сала која Советот на општината со Одлука²³ ја има отстапено на користење и управување на СОУ „Методи М.Брицо“, нема донесено Тарифник со кој се утврдува висината на надоместокот за користење на објектите за спорт, што не е во согласност со член 65 од Законот за спорт. Користењето на училишната спортска сала се врши врз основа на ценовник²⁴ донесен од страна на Училишниот одбор за кој не е обезбедена согласност од страна на Советот на општината. Од страна на општината не се испочитувани одредбите утврдени во член 3 и 10 од склучените договори кои се однесуваат на начинот на исплата и важноста на договорот, каде е регулирано дека средствата ќе бидат исплатени во тековната година заклучно со 31.12.2023 година и по овој основ на 31.12. преземени се обврски по склучени договори во износ од 500 илјади денари. Исто така, во тековната година исплатени се средства во висина од 60 илјади денари по склучени договори од минати години, без истите да бидат предвидени во буџетот на општината за 2023 година. Исплатата на средствата врз основа на договори по истекот на календарската година/буџетската година за која бил склучен основниот договор, не е во согласност со член 5 и 7 од Законот за буџетите²⁵;

- за вршење на надлежностите утврдени согласно Законот за локалната самоуправа за распределба на средствата, Советот на општината нема донесено програма за поддршка на активностите на здруженијата на граѓани и граѓански организации и програма за образование, што не е во согласност со член 49 од Законот за здруженијата на граѓани и фондации²⁶ и член 13 од Законот за буџетите. Врз основа на поднесена пријава и склучени договори за финансиска помош на здруженија на граѓани, исплатени се средства во вкупен износ од 390 илјади денари и 442 илјади денари за стипендии на редовните студенти и поддршка на млади таленти.

²²„Службен весник на Република Македонија“ бр. 29/02, 66/04, 81/08, 18/11, 51/11, 64/12, 148/13, 187/13, 42/14, 138/14, 177/14, 72/15, 153/15, 6/16, 55/16, 61/16, 106/16, 190/16 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 98/19 и 244/19

²³Одлука бр.07-1207/1 од 14.06.2010 година

²⁴бр.02-738/3 од 30.09.2022 година.

²⁵„Службен весник на Република Македонија“ бр. 64/05, 4/08, 103/08, 156/09, 95/10, 180/11, 171/12, 192/15 и 167/16 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 151/21

²⁶„Службен весник на Република Македонија“ бр. 52/10, 135/11 и 55/16 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 239/22

Ревизорски тим:

Овластен државен ревизор

13

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

ОПШТИНА ДЕЛЧЕВО
СМЕТКА НА ОСНОВЕН БУЏЕТ (637)
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

Ваквиот начин на финансирање на надлежности без донесени програми одобрени со годишниот план на основниот буџет, создава можност буџетот да се реализира на буџетски програми и проекти кој не се дефинирани со планските документи и влијае врз законско и ненаменско трошење на буџетските средства.

Препорака:

Градоначалникот и Советот на општината да преземат мерки и активности за:

- изработка и донесување на годишна програма за спорт врз основа на доставени предлози на спортските клубови во која ќе се планираат сите преземените активности по склучени договори од претходна година и поднесување на извештај за начинот на користење на средствата од буџетот на општината со прецизни податоци за наменското користење на истите;
- донесување на акт за категоризација на објектите за спорт согласно критериумите со кои се обезбедуваат услови за остварување на локалниот интерес;
- донесување на Тарифник со кој се утврдува висината на надоместокот за користење на објектите за спорт и
- донесување на програма за поддршка на активностите на здруженијата на граѓани и граѓански организации и програма за образование.

3.2.4. Во текот на 2023 година, Општина Делчево има направено расходи без соодветна поткрепувачка документација, во вкупен износ од 1.057 илјади денари и тоа:

- направени се расходи по основ на потрошено гориво во вкупен износ од 537 илјади денари. Општината нема донесено акт за начинот на користење на истите, а од страна на вработените и другите овластени лица кои ги користат службените моторни возила не се изготвуваат налози за користење на службени возила, недостасуваат податоци за службеното дејствие што се врши, местото на поаѓање и местото на упатување, поминати километри, авторизација од страна на возачот и корисникот. Евидентирањето на трошоците е врз основа на доставени фактури и спецификации на извршен промет од страна на економскиот оператор со приложени сметки за набавено гориво.

Во текот на ревизијата од страна на градоначалникот донесен е Правилник за уредување на начинот на користење и одржување на службените моторни возила сопственост на Општина Делчево²⁷, а

²⁷ Правилник за начинот на користење и одржување на службените возила сопственост на Општина Делчево бр.08-1031/1 од 15.07.2024 година.

Ревизорски тим:

Овластен државен ревизор

14

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

ОПШТИНА ДЕЛЧЕВО
СМЕТКА НА ОСНОВЕН БУЏЕТ (637)
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

почнувајќи од месец јануари 2024 година воспоставена е евиденција на поминати километри.

- за поправка и сервисирање на товарни и патнички моторни возила со замена на резервни делови исплатени се средства во износ од 400 илјади денари. Во прилог на фактурите не се доставени работни налози и спецификации на извршени услуги и набавки, ниту пак било каков друг доказ кој ќе ја потврди набавката на резервни делови, гуми и поправка на возилата. Исто така, во дел од фактурите за извршени набавки на резервни делови недостасуваат податоци за видот на возилото за кое се наменети и истите се одобрени само од страна на одговорното лице.
- по доставени фактури за извршен транспорт на пумпа (високо притисна) за вода и пожарникарски скали наменети за ТППЕ за територија на Општина Делчево исплатени се 120 илјади денари. Општината нема склучено договор за донација/спонзорство за донираните средства со кој има обврска да ги надомести трошоците за транспорт на донацијата што не е во согласност со член 4 од Закон за донации и за спонзорства во јавните дејности²⁸.

Ваквиот начин на признавање на расходите без соодветна поткрепувачка документација не е во согласност со член 12 од Законот за сметководството на буџетите и буџетските корисници и член 26 од Законот за финансирање на единиците на локалната самоуправа²⁹, каде е пропишано дека внесувањето на податоците во деловните книги на буџетите и буџетските корисници мора да се заснова врз веродостојни, вистините и уредни сметководствени документи, а користењето на средствата да се врши наменски и во согласност со одобрените средства во буџетот на општината. Плаќањето по некомплетна документација, претставува несоодветно трошење на буџетски средства.

Препорака:

Градоначалникот на општината да преземе мерки и активности за промените во деловните книги и финансиските извештаи да бидат врз основа на комплетни и веродостојни сметководствени документи.

²⁸ „Службен весник на Република Македонија“ бр. 47/06, 86/08, 51/11, 28/14 и 153/15

²⁹ „Службен весник на Република Македонија“ бр. 61/04, 96/04, 67/07, 156/09, 47/11, 192/15 и 209/18 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 244/19, 53/21, 77/21, 150/21 и 173/22

Ревизорски тим:

Овластен државен ревизор

15

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

ОПШТИНА ДЕЛЧЕВО
СМЕТКА НА ОСНОВЕН БУЏЕТ (637)
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

Јавни набавки

Со цел уверување во усогласеноста на користењето на средствата на општината за 2023 година со Законот за јавните набавки³⁰, извршивме ревизија на начинот и постапките за доделување на договори за јавни набавки од аспект на законските барања: обезбедување на конкуренција меѓу економските оператори, еднаков третман и недискриминација на економските оператори, транспарентност и рационално и ефикасно искористување на средствата, како и реализацијата на доделените договори за јавни набавки.

Со ревизијата беа опфатени 14 постапки за јавни набавки спроведени во 2023 година и 9 постапки за јавни набавки спроведени во 2022 година чија реализација е во 2023 или вкупно 23 постапки за јавни набавки. Вредноста на договорите во ревидираните постапки изнесува 56.078 илјади денари без вклучен ДДВ што опфаќа 53.61 % од вкупната вредност на доделените договори во износ од 104.598 илјади денари кои имаат реализација во 2023 година.

Врз основа на утврдените извори за финансирање, договорниот орган донесува план за вкупните потреби за набавки во тековната година по видови на стоки, услуги и работи, со кој го определува почетокот на постапката, проценетата вредност на договорот и видот на постапката за доделување на договорот. По потреба, договорниот орган во текот на годината може да го измени или дополни годишниот план за јавни набавки согласно со планираните и обезбедените средства за јавни набавки.

Од извршената анализа, ревизијата констатира дека Годишниот план за јавни набавки за 2023 година, во текот на годината бил менуван и дополнуван 16 (шеснаесет) пати, односно со првичниот план предвидени биле 45 постапки, а со последната измена и дополнување 49 постапки, што претставува 8,88% зголемување од предвидените постапки, а спроведени од последната измена на планот се 100 % од предвидените постапки.

3.2.5. Во 2023 година спроведена е постапка за јавна набавка по објавен оглас³¹ за Реконструкција на влезот, влезниот хол и на малата сала со сцена и галерија во Спомен-домот „АСНОМ“ во Делчево. Од извршениот увид во документацијата поврзана со реализација на договорот и начинот и рокот на плаќање, ревизијата ги утврди следниве слабости:

- во текот на постапката најповолната понуда е со цена повисока од износот на средства утврден во одлуката за јавна набавка³². Од страна на комисијата извршена е анализа на пазарот со што е утврдено дека економски е поисплатливо да се до обезбедат средства по што донесена е

³⁰ „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 24/19 и 87/21

³¹ бр.10269/2023

³² бр. 22-1286/1 од 07.06.2023 година

Ревизорски тим:

Овластен државен ревизор

16

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

ОПШТИНА ДЕЛЧЕВО
СМЕТКА НА ОСНОВЕН БУЏЕТ (637)
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

Одлука³³ за до обезбедување на средства потребни за реализација и склучен е договор³⁴ со вкупна вредност 8.973 илјади денари без ДДВ за времетраење од 12 месеци. Во текот на важност на договорот е склучен Анекс³⁵ согласно член 119 од ЗЈН, за продолжување на рокот на изведба на работите за 25 дена и менување на вредноста на договорот од 8.973 илјади денари на вредност од 10.530 илјади денари без пресметан ДДВ за непредвидени ставки кои не се вклучени во основниот договор, а се нужни за изведување на работите. По измена на договорот од страна на службите на соодветна област не е поднесено барање до понудувачот да достави дополнителна банкарска гаранција за квалитет што не е во согласност со член 102 став 7 од ЗЈН, каде е уредено дека носителот на набавката соодветно треба да ја продолжи важноста и вредноста на гаранцијата за квалитетно и навремено извршување на договорот во случај кога е продолжен рокот за реализација на договорот или е зголемена неговата вредност;

- техничката спецификација во ова постапка е во еден дел, а е составена од различни ставки кои сочинуваат посебни делови и тоа: градежно-занаетчиски работи – архитектура, - електротехнички, - водовод и канализација,- надградба на постојниот радијаторски систем со ново проектиран систем на подно греење за бината, гледалиштето и придружните простории-ново проектиран систем за греење. Ваквата тендерска документација/ спецификација која е различна по вид, својства намена и време на извршување, неоправдано ја намалува конкуренцијата и можноста за пристап на малите и средните претпријатија, што не е во согласност со член 78 став 6 од ЗЈН, каде е уредено дека договорниот орган не смее делот да го оформи на начин кој ја ограничува конкуренцијата на само еден економски оператор.

Утврдените слабости во начинот на постапување при спроведување и реализација на постапката за јавна набавка на работи и услуги, упатува на несоодветна примената на Законот за јавните набавки, намалување на конкуренцијата помеѓу економските оператори, ризик од ненавремено и неквалитетно реализирање на договорите, не обезбедување на транспарентност, фер конкуренција и објективност при изборот на понудувачите, што има влијание на рационално и ефикасно користење на средствата на општината.

³³ бр.22-1286/4 од 04.07.2023 година

³⁴ бр. 22-1286/7 од 11.07.2023 година

³⁵ бр.22-2398/2 од 05.12.2023 година

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

Овластен државен ревизор

17

ОПШТИНА ДЕЛЧЕВО
СМЕТКА НА ОСНОВЕН БУЏЕТ (637)
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

Препорака:

Одговорните лица во Општина Делчево при спроведување на постапките за јавни набавки да преземат мерки и активности за:

- спроведување соодветни постапки за набавка на добра, услуги или работи, на начин на кој ќе се обезбеди конкуренција помеѓу економските оператори вклучување на мали и средни претпријатија и рационално користење на средствата и
- продолжување на вредноста и важноста на гаранцијата за квалитетно и навремено извршување за предметната набавка.

4. Законска основа за ревизијата и временски период

Ревизијата на финансиските извештаи заедно со ревизија на усогласеност е извршена согласно член 22 став 1 од Законот за државната ревизија и Годишната програма за работа на Државниот завод за ревизија за 2024 година, согласно член 23 од Законот за државната ревизија.

Ревизијата е спроведена во периодот од 01.07 до 13.09.2024 година, кај Општина Делчево за сметка на основен Буџет 637 од ревизорски тим на Државниот завод за ревизија.

Од страна на Државен завод за ревизија извршена е ревизија и издаден е извештај за финансиските извештаи и за усогласеност со закони и прописи за 2008 година при што е изразено мислење со резерва за вистинитоста и објективноста на финансиските извештаи и за усогласеност со закони и прописи.

Спроведување на препораките презентирани во Конечниот извештај на овластениот државен ревизор за 2008 година, не беше предмет на оваа ревизија, од причина што од последната ревизија изминат е подолг временски период и настанати се промени во законската регулатива со која е уредено работењето.

5. Опфат и ограничувања

Нема ограничување во опфатот на ревизијата.

6. Одговорност за финансиски извештаи

Финансиските извештаи се одговорност на раководството на субјектот Општина Делчево, застапувано од:

- Горан Трајковски, градоначалник од 25.10.2021 година.

Ревизорски тим:	Овластен државен ревизор	18
1. _____	_____	
2. _____		
3. _____		
4. _____		
5. _____		

ОПШТИНА ДЕЛЧЕВО
СМЕТКА НА ОСНОВЕН БУЏЕТ (637)
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

Оваа одговорност вклучува изготвување, имплементација и одржување на внатрешната контрола која што е релевантна за подготвување и објективно презентирање на финансиските извештаи кои што се ослободени од материјално погрешни прикажувања, без разлика дали се резултат на измами или грешки, избор и примена на соодветни сметководствени политики, како и правење на сметководствени проценки кои што се разумни во околностите. Раководството на субјектот е исто така одговорно за осигурување дека активностите, финансиските трансакции и информации, рефлексирани во финансиските извештаи се во согласност со релевантната законска регулатива, упатства и воспоставени политики.

7. Одговорност на ревизорите

Цел на ревизијата на финансиските извештаи е да му овозможи на ревизорот да добие разумно уверување за тоа дали финансиските извештаи земени како целина се ослободени од материјално погрешни прикажувања било поради измама или поради грешка, овозможувајќи му на ревизорот да изрази мислење за тоа дали финансиските извештаи се изготвени, во сите материјални аспекти, во согласност со применливата рамка за финансиско известување и да известува за финансиските извештаи и да комуницира, во согласност со ревизорските наоди.

Цел на ревизијата на усогласеност во врска со ревизијата на финансиските извештаи е ревизорот да добие разумно уверување за тоа дали активностите, финансиските трансакции и информациите рефлексирани во финансиските извештаи се, во сите материјални аспекти, во согласност со релевантната законска регулатива, упатства и воспоставени политики и да ја известува законодавната власт и други соодветни тела за наоди и расудувања.

Разумно уверување е високо ниво на увереност, но тоа не е гаранција дека при извршената ревизија согласно со ISSAI секогаш ќе бидат откриени сите материјално погрешни прикажувања кога таквите постојат, како и сите грешки и неусогласености со закони и прописи. Погрешните прикажувања може да се резултат на измама или грешка и се сметаат за материјално значајни, ако поединечно или во вкупен износ, можат да влијаат на економските одлуки на корисниците донесени врз основа на овие финансиски извештаи.

Финансиските извештаи кои се предмет на овој извештај се засновани врз завршната сметка составена според применливата рамка за финансиско известување во Република Северна Македонија и со прифатени и спроведени извесни корекции од страна на субјектот, како резултат на утврдени погрешни прикажувања.

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

Овластен државен ревизор

19

ОПШТИНА ДЕЛЧЕВО
СМЕТКА НА ОСНОВЕН БУЏЕТ (637)
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

Одговорност на ревизорите е да изразат мислење за финансиските извештаи на Општина Делчево, врз основа на извршената ревизија. Оваа одговорност вклучува и изразување мислење за тоа, дали активностите, финансиските трансакции и информации рефлектирани во финансиските извештаи се, во сите материјални аспекти, во согласност со релевантната законска регулатива, упатства и воспоставени политики.

Оваа одговорност вклучува извршување на постапки за добивање ревизорски доказ за тоа дали приходите и расходите се користени за планираните намени утврдени од страна на законодавецот. Таквите постапки вклучуваат и проценка на ризикот од неусогласеност.

Ревизијата вклучува извршување на постапки за прибавување на достатни соодветни ревизорски докази како поткрепа на нашите заклучоци. Избраните постапки зависат од расудувањето на ревизорот, вклучувајќи ја и проценката на ризикот од материјална неусогласеност, без разлика дали е резултат на измами или грешки.

При процена на ризикот, ревизорот ги разгледува внатрешните контроли релевантни за подготвување и објективно презентирање на финансиските извештаи со цел да се дизајнираат ревизорски постапки кои се соодветни во околностите, но не за целите на изразување на мислење за ефективност на внатрешните контроли. Ревизијата исто така вклучува оценка на соодветноста на користените сметководствени политики и на разумноста на сметководствени проценки направени од страна на одговорното лице на субјектот, како и оценка на севкупното презентирање на финансиските извештаи.

Комуницираме со оние кои се одговорни за управувањето во врска со планираниот опфат и временски распоред на ревизијата и значајните наоди во ревизијата, вклучувајќи ги и сите значајни недостатоци во внатрешната контрола што сме ги утврдиле во текот на ревизијата.

8. Недостатоци во внатрешната контрола

- 8.1. При оценка на системот на внатрешни контроли, кај процесот на набавки и плаќања во делот на прием и евиденција на документите во деловните книги, како и плаќање на обврските, а со цел да се утврди дали истите се дизајнирани и функционираат согласно Законот за јавна внатрешна финансиска контрола³⁶ и Стандардите за внатрешна контрола во јавниот сектор³⁷, поради нивното влијание на реално и објективно презентирање на финансиските извештаи и усогласување на работењето со законите, ревизијата го констатира следното:

³⁶ „Службен весник на Република Македонија“ бр. 90/09, 188/13 и 192/15

³⁷ „Службен весник на Република Македонија“ бр. 147/2010

Ревизорски тим:

Овластен државен ревизор

20

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

ОПШТИНА ДЕЛЧЕВО
СМЕТКА НА ОСНОВЕН БУЏЕТ (637)
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

- не се донесени процедури за материјално и финансиско работење во кои ќе бидат опфатени: текот на движење на документацијата за секој вид на плаќање и наплата на приходи, распределба на должностите и одговорностите за лицата вклучени во процесот, системот за следење и контрола на сметководствената документација што подразбира прием на фактури и архивирање, книга на влезни фактури, книга на излезни фактури, барање за плаќање со кое се потврдува основот за исплата, комплетирање на сметководствената документација, контрола, подготовка на документација за плаќање и нејзино одобрување, што не е во согласност со член 16 од Законот за јавна внатрешна финансиска контрола и стандард 12 за внатрешна контрола во јавниот сектор;
- воспоставената контрола при реализација на договорите за набавка на стоки и услуги, се заснова на одобрување на влезната документација (фактури и времени ситуации) од страна на градоначалникот и раководителот на секторот за финансиски прашања/надзорот, со што се потврдува дека набавката е извршена согласно условите утврдени во договорот, без да изврши квантитативна, квалитативна и финансиска контрола на извршените работи, што не обезбедува доволно ниво на сигурност за да се спречи ризик од неосновани плаќања по основ на одобрена финансиска документација, што не е во согласност со член 16 од Законот за јавна внатрешна финансиска контрола и стандард 12 за внатрешна контрола во јавниот сектор;
- не е воспоставена ex-ante и ex-post контрола, која треба да обезбеди финансиските трансакции, расходи или приходи да бидат проверени, пред и откако трансакцијата е целосно завршена со цел намалување на ризикот од несакани последици и подобрување на процедурите, што не е во согласност со член 16 од Законот за јавна внатрешна финансиска контрола;
- градоначалникот на Општина Делчево нема назначено лица овластени за преземање на финансиски обврски и лица за плаќање согласно одредбите на член 15 од ЗЈВФК.

Ваквата состојба укажува дека во Општина Делчево недоволно се преземени активности за воспоставување и функционирање на системот на внатрешни контроли во процесот на набавки и плаќања согласно законските одредби, што влијае на финансиското управување и контрола и ефикасно остварување на целите на општината.

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

Овластен државен ревизор

21

ОПШТИНА ДЕЛЧЕВО
СМЕТКА НА ОСНОВЕН БУЏЕТ (637)
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

Препорака:

Градоначалникот на општината да преземе мерки и активности за воспоставување на систем на внатрешни контроли и донесување на пишани процедури и постапки кај процесот на набавки и плаќања во делот на прием и евиденција на документите во деловните книги за преземените финансиски обврски како и плаќање на обврските.

9. Корекции во текот на ревизијата

Во текот на ревизијата од надлежните на општината прифатени се корекции дадени од Државниот завод за ревизија, односно во сметководствената евиденција извршени се корекции на сметката Активни временски разграничувања и непокриени расходи и други долгорочни кредити и заеми, кај Постојаните средства и Извори на капитални средства, поради неевидентирани, а набавени и изградени основни средства.

Вкупниот ефект од извршените корекции се зголемување на активата и пасивата за 85.599 илјади денари.

Корекциите се спроведени од налог бр.0001 до налог бр. 0010 од 01.01.2024 година.

10. Одговор на ревидираниот субјект

Прашањата кои ги покрива овој извештај беа дискутирани на завршниот состанок со раководството и одговорните лица на субјектот Општина Делчево одржан на ден 10.10.2024 година, за кои дадоа свои коментари и објаснување.

Од страна на градоначалникот на Општина Делчево, не се добиени забелешки на Нацрт извештајот на овластениот државен ревизор.

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

Овластен државен ревизор

22

ОПШТИНА ДЕЛЧЕВО
СМЕТКА НА ОСНОВЕН БУЏЕТ (637)
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

БИЛАНС НА ПРИХОДИ И РАСХОДИ ЗА 2023 година			
			во 000 денари
Опис на позицијата	Образложение	2023	2022
Приходи			
Трансфери и донации	3.1.	111.730	85.592
Вкупно приходи		111.730	85.592
Расходи			
Тековни расходи			
Плати и надоместоци	3.2.1.	36.845	30.049
Резерви и недефинирани расходи	3.2.2.	100	0
Стоки и услуги	3.2.3.	18.607	22.649
Каматни плаќања	3.2.4.	1.172	74
Субвенции и трансфери	3.2.5.	2.227	1.602
Социјални бенефиции	3.2.6.	924	870
Вкупно тековни расходи		59.875	55.244
Капитални расходи			
Капитални расходи	3.3.	46.777	26.883
Вкупно капитални расходи		46.777	26.883
Отплата на главнина	3.4.	5.078	3.465
Вкупно расходи		111.730	85.592

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

Овластен државен ревизор

23

ОПШТИНА ДЕЛЧЕВО
СМЕТКА НА ОСНОВЕН БУЏЕТ (637)
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

БИЛАНС НА СОСТОЈБА НА ДЕН 31.ДЕКЕМВРИ 2023 година				
				во 000 денари
Опис на позицијата	Образложение	2023		2022
Актива				
Тековни средства	4.1.			
Побарувања од вработените	4.1.1.	105		2
Активни временски разграничувања	4.1.2.	218.937		251.003
Вкупно тековни средства		219.042		251.005
Постојани средства	4.2.			
Материјални добра и природни богатства	4.2.1.	15		15
Материјални средства	4.2.2.	592.617		546.550
Вкупно постојани средства		592.632		546.565
Непокриени расходи и други долгорочни кредити и заеми	4.2.3.	35.751		-
Вкупна актива		847.425		797.570
Пасива				
Тековни обврски	4.3.			
Краткорочни обврски спрема добавувачи	4.3.1.	23.053		22.846
Краткорочни финансиски обврски	4.3.2.	7.555		4.966
Обврски за даноци и придонеси од добивката	4.3.3.	183.961		182.455
Краткорочни обврски за плати и други обврски спрема вработените	4.3.4.	4.368		1.666
Пасивни временски разграничувања	4.3.5.	105		2
Вкупно тековни обврски		219.042		211.935
Долгорочни обврски	4.4.1.	35.751		40.829
Извори на средства				
Извори на капитални средства	4.4.2.	592.632		544.806
Вкупно извори на деловни средства		592.632		544.806
Вкупна пасива		847.425		797.570

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

Овластен државен ревизор

24

ОПШТИНА ДЕЛЧЕВО
СМЕТКА НА ОСНОВЕН БУЏЕТ (637)
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

ПРЕГЛЕД		
НА ПРОМЕНИ НА ИЗВОРИ НА КАПИТАЛНИТЕ СРЕДСТВА ЗА 2023 ГОДИНА		
		во 000 денари
О П И С	Државен јавен капитал	Вкупно
Состојба 01.01.2023 година	544.806	544.806
Зголемување по основ на:	110.501	110.501
Набавки	25.166	25.166
Инвестиции во тек-градежни објекти опрема и др.		-
Корекции од ревизијата	85.247	
Ревалоризација на капитални средства	88	88
Намалување по основ на:	62.675	62.675
Отпис на капитални средства	49.564	49.564
Ревалоризација на отпишани капитални средства		-
Амортизација	13.463	13.463
Корекции од ревизијата	(352)	
Состојба 31.12.2023 година	592.632	592.632

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

Овластен државен ревизор

25
